ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

OSREDNJA ENOTA

Tobačna ulica 5 | 1000 Ljubljana
T 01 230 95 00
E zrsvn.oe@zrsvn.si
www.zrsvn.si

Številka: 3562-2802/2024-2
Datum: 12. 6. 2024

Arhitektura, Petra Kočevar, s.p.
Ločica ob Savinji, Ob Savinji 177

3313 Polzela

Zadeva: Obnova Letuške žage po poplavi, zemljišče s parc. št. 634/1 k. o. 984 Letuš, občina Braslovče
- strokovno mnenje v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja

Dne 4. 06. 2024, smo po elektronski pošti prejeli vašo vlogo za izdajo strokovnega mnenja k projektnim rešitvam za obnovo Letuške žage po poplavi, zemljišče s parc. št. 634/1 k. o. 984 Letuš, občina Braslovče.

Ker ugotavljamo, da predpisovanje projektnih in drugih pogojev ni potrebno vašo vlogo skladno z 42. členom Gradbenega zakona ter 105. členom Zakona o ohranjanju narave obravnavamo kot zahtevo za izdajo mnenja po 43. členu Gradbenega zakona.

Vlogi je bilo priloženo:
- IDP (idejni projekt za pridobivanje projektnih in drugih pogojev) za objekt: Obnova Letuške Žage po poplavah – manjša rekonstrukcija in vzdrževalna dela, št. projekta: 139 – 2024, maj 2024, projektant: ARHITEKTURA Petra Kočevar s. p., Ob Savinji 177, Polzela;
- Grafični prikazi: Situacija, Tloris pritličja, Fasade;
- Pooblastilo Občine Braslovče z dne 15. 5. 2024.

Strokovno mnenje izdajamo v povezavi s 141. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP; v nadaljevanju: Gradbeni zakon) na podlagi določil 105. in 105.a člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O; v nadaljevanju: ZON), 3. odstavkom 42. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) in skladno s 43. členom Gradbenega zakona.

Opis posega in lokacije:
Obstoječi objekt je zasnovan kot pritličen objekt dimenzij 8,80m x 20,85m. Sestavljen je iz kozolca (PRIREDITVENI PROSTOR) ter spremljevalnih prostorov čajne kuhinje in sanitarij. Smer slemena je SV-JZ. Dovoz je po občinski cesti s severovzhodne strani, parc. št. 634/3 k.o. Letuš. Objekt stoji na levem bregu Savinje, odmaknjen od zgornjega roba brežine 8,00m, ter na desnem bregu rečnega rokava od katerega je odmaknjen 14,12m. Od najbližjega objekta (KULTURNI DOM) je odmaknjen 18,40m. Tlak v kozolcu je betonski, v spremljevalnih prostorih pa keramika. Dovozna cesta je asfaltirana, del parcele ob dovozu je nato nasut, ostalo predstavljajo zelene površine.

V letu 2023 so območje prizadele uničujoče poplave, ki so močno poškodovale objekt Letuške žage.

Zidani del sanitarij in čajne kuhinje je bil v celoti porušen. Prav tako je voda spodkopala temelje na tem najbolj izpostavljenem delu. Leseni steber, kateri je podpiral trapezno vešalo lesenega ostrešja je voda odnesla, kar je imelo za posledico, da se del ostrešja nagnil in poškodoval. Po podrobnem pregledu AB stebrov, kateri podpirajo ostrešje na preostalem delu objekta, je razvidno, da so ostali nepoškodovani (mehansko odporni in sposobni prenašanja obtežb) samo 3 stebri (dva od teh sta nova, ki sta se izvedla ob razširitvi prireditvenega prostora). V celoti so bili uničene lesene pregrade v oknih kozolca ter zaščitni stranski drsni elementi. Prav tako je poplavni val odnesel malo komunalno čistilno napravo in ponikalnico, ki sta bila vgrajena na južni strani objekta proti Savinji. V celoti so bile uničene elektro napeljave in vodovodni priključek ter zunanja ureditev.

V postopku manjše rekonstrukcije se bodo po navodilih strokovnjaka za gradbene konstrukcije menjali istovrstni posamezni konstrukcijski elementi (nosilna konstrukcija podpiranja strešne konstrukcije, trapezna strešna vešala, v celoti se obnovi del čajne kuhinje in sanitarij, del armirano betonske plošče), statično se bodo ojačali posamezni konstrukcijski elementi (izvedba novih armiranobetonskih temeljev, nova armirano betonska stropna plošča nad delom sanitarij in čajno kuhinjo), menjali ali na novo se bodo izvedli deli javnega vodovoda.

Obnova objekta predvideva namestitev novih naprav za delovanje objekta in z njimi povezanih napeljav na električnih, strelovodnih, vodovodnih, kanalizacijskih, ogrevalnih in prezračevalnih sistemih, pripravo tople vode in razsvetljavo. Po končanih grobih gradbenih delih se bodo v sklopu vzdrževalnih del izvedla dela na ovoju stavbe v smislu prenove fasade in strešne kritine na način, da se s posegi bistveno ne odstopa od prvotne zasnove objekta ter dela v objektu v smislu, pleskanja, namestitve novega stavbnega pohištva, izvedba tlakarskih del in podobno. Na JZ delu objekta se načrtuje nova ureditev sanitarij. Uredile se bodo tudi zunanje površine ob objektu.
Zunanji tlorisni gabariti objekta ostajajo po obnovi enaki 8,80m x 20,85m, prav tako se ohrani višina slemena – najvišja točka objekta 6,80m.

Območje načrtovanega posega se nahaja na uravnanem zemljišču v neposredni bližini desne brežine Savinje, kjer je bil ob lanski poplavi močno poškodovan sklenjen pas obrežne zarasti z lesnimi vrstami, ki so značilne za varovana habitatna tipa. Predvsem obrežje vodotoka s sklenjeno vegetacijo (grmovje, drevje) vidri služi kot prostor za počitek in razmnoževanje, za netopirje pa odprto območje z obrežno vegetacijo prestavlja prehranjevalni habitat.

1. Strokovno mnenje v postopku presoje sprejemljivosti posega na varovana območja (območja Natura 2000)

Glede na status območja, lokacijo in vrsto posega ugotavljamo, da je treba izvesti presojo sprejemljivosti posega na naravo po 105. a in 33. a členu ZON skladno s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja. Presojo sprejemljivosti izvede upravni organ ob izdaji gradbenega dovoljenja na podlagi tega mnenja.

V nadaljevanju podajamo ugotovitve o učinkih posega in varstvenih ciljih varovanih območij, na katere bi poseg lahko vplival ter podajamo oceno vplivov posega na varstvene cilje varovanih območij.

<u>Ocena o vplivih posega na območje Natura 2000 Savinja Grušovlje - Petrovče (SI3000309):</u>
Na podlagi priložene projektne dokumentacije ugotavljamo, da se načrtuje izvedba posegov v okviru obnove športno rekreacijske površine v Letušu v območju neposrednega vpliva območja Natura 2000 Savinja Grušovlje – Petrovče (SI3000309) z opredeljenimi kvalifikacijskimi vrstami: navadni koščak *(Austropotamobius torrentium)*, pohra *(Barbus meridionalis)*, sulec *(Hucho hucho)*, črtasti medvedek *(Callimorpha quadripunctaria)*, vidra *(Lutra lutra)* in mali podkovnjak *(Rhinolophus hipposideros)* ter habitatnih tipov Alpske reke in lesna vegetacija s sivo vrbo (Salix eleagnos) vzdolž njihovih bregov ter Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka).

Območje predvidenega posega se nahaja na uravnanem zemljišču v neposredni bližini desne brežine Savinje, kjer je bil ob lanski poplavi močno poškodovan sklenjen pas obrežne zarasti z lesnimi vrstami, ki so

značilne za varovana habitatna tipa. Predvsem obrežje vodotoka s sklenjeno vegetacijo (grmovje, drevje) vidri služi kot prostor za počitek in razmnoževanje, za netopirje pa odprto območje z obrežno vegetacijo prestavlja prehranjevalni habitat.

Skladno z varstvenimi cilji, s katerimi se zagotavlja ohranjanje velikosti populacije, habitata in specifične lastnosti, strukture in procese habitata kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, je vsakršno poseganje v varovano območje, ki bi lahko negativno vplivalo na ohranjanje ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov, nesprejemljivo.

Na podlagi 25. člena Pravilnika podajamo oceno posledic učinkov izraženo v velikostnih razredih za kvalifikacijske vrste.

Preglednica 2: Območje neposrednega in daljinskega vpliva posega, se nahaja na območju con naslednjih kvalifikacijskih vrst z oceno vplivov posega:

Kvalifikacijska vrsta	Velikostni razred vplivov posega
1078* črtasti medvedek *(Callimorpha quadripunctaria)*	A – ni vpliva
3240 Alpske reke in lesna vegetacija s sivo vrbo (Salix eleagnos) vzdolž njihovih bregov	A – ni vpliva
91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (Alnus glutinosa in Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae))	A – ni vpliva
1093* navadni koščak *(Austropotamobius torrentium)*	A – ni vpliva
1138 pohra *(Barbus meridionalis)*	A – ni vpliva
1105 sulec *(Hucho hucho)*	A – ni vpliva
1355 vidra *(Lutra lutra)*	B – nebistven vpliv
1303 mali podkovnjak *(Rhinolophus hipposideros)*	B – nebistven vpliv

Ugotavljamo, da načrtovana gradnja objekta ne posega v območje pomembnejših delov habitata kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov območje Natura 2000 ter da se jim ne bodo poslabšali življenjski pogoji. Vplive posega na varstvene cilje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov območja Natura 2000 ocenjujemo z velikostnim razredom **B - nebistven vpliv.**

Neugoden vpliv na habitat vidre je imelo poškodovanje (odstranitev) obrežne zarasti ob lanski vodni ujmi, ki zaradi tega v neposredni bližini obravnavanega območja ni več sklenjena. S ciljem ohranjanja habitata ogrožene vrste je zato potrebno, da se na obravnavanem območju izvede ukrepe za izboljšanje oz. obnovo specifične strukture habitata ogrožene vrste s sadnjo ustreznih avtohtonih lesnih vrst, katerim vodni in obvodni prostor zagotavlja ugodne rastne pogoje. Negativen vpliv na habitat vidre pa bi lahko imele tudi ureditve, ki bi delovale kot ovira na prehodnosti koridorja, zato je potrebno izvesti le takšne ureditve, ki ne bodo imele negativnega vpliva na migracijski koridor.
Na kvaliteto prehranjevalnega habitata netopirjev bi lahko negativno vplivala nova umetna razsvetljava, ki se načrtuje na območju, predvsem ob športnih igriščih, saj lahko vpliva na zmanjšanje številčnosti in raznovrstnosti žuželk, poglavitne hrane netopirjev, poleg tega pa vsaka nova svetilka doprinese k povečanju svetlobnega onesnaževanja. Zaradi tega se lahko zmanjšata tudi število in raznovrstnost netopirjev. Morebitna ureditev razsvetljave v okolici objekta in na objektu samem lahko predstavlja nov vir umetne svetlobe, ki bo privabljal žuželke in slabil prehransko bazo za netopirje. Zato je potrebno načrtovati osvetljevanje zunanjih površin, ki je primerna ekološkim zahtevam vrste.

Glede na navedeno menimo, da je načrtovan poseg sprejemljiv, omilitveni ukrepi (pogoji) niso potrebni. Za zmanjšanje vplivov posega naj se upoštevajo naslednje varstvene usmeritve:

1. Ureditve okolice objekta naj se načrtujejo s tehničnimi rešitvami, ki ne bodo predstavljale oviro pri dostopu prostoživečih vrst do vode ter da grajeni elementi ne bodo predstavljali ekološke pasti za prostoživeče vrste živali, npr. odprti jaški, ograje, kanali z navpičnimi ali previsnimi stenami.
2. Celonočno osvetljevanje objektov in njihove bližnje okolice se ne načrtuje (npr. dekorativna osvetlitev). Svetilke morajo biti opremljene s senzorjem ali drugačno časovno omejitvijo delovanja.

3. Osvetljevanje okolice objekta naj bo izvedeno tako, da ne bo imelo negativnega vpliva na nočno aktivne vrste, netopirje. Z ustreznimi tehničnimi ukrepi se zagotovi, da bo svetloba prostorsko usmerjena proti tlom in naj bo časovno omejena na čim krajše časovne intervale. Svetlobni snopi naj ne osvetljujejo obrežnega pasu Savinje in vodnega kanala. Za osvetljevanje naj se uporabijo svetilke, ki sevajo toplejšo svetlobo (do 2700 K).
4. Na obrežnem pasu Savinje in Strug, na katere meji obravnavani objekt se s sadnjo avtohtonih vrst dreves vzpostavi vrstno in višinsko pestro strukturirana mejica. Za zasaditev naj se uporabijo avtohtone vrste drevja (jelša, vrba, jesen, hrast, bukve, gaber) ter grmovnic (plodonosne vrste grmovnic, medovite rastline). Smrek in ostalih iglavcev ter drugih drevesnih vrst, ki niso prilagojene lokalnim rastiščnim razmeram, naj se ne sadi. Tujerodnih in invazivnih rastlinskih vrst se ne sadi (npr. ciprese, lovorikovec, robinija).

Če se ocena vpliva uvrsti v velikostni razred A, B ali C, vplivi na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter na povezanost skladno s 25. členom Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja niso škodljivi. Skladno s 105.a členom Zakona o ohranjanju narave je v primeru odsotnosti škodljivih vplivov na varstvene cilje varovanih območij ocena vplivov gradnje objekta ugodna oziroma je gradnja takšnega objekta sprejemljiva.

2. Strokovno mnenje v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja na območju naravnih vrednot

Strokovno mnenje v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja na območju naravnih vrednot izdajamo skladno s 105. členom ZON.

Ugotavljamo, da se lokacija obravnavanega posega nahaja v neposredni bližini naravne vrednote:

Preglednica 3: Naravne vrednote

Naravna vrednota	Ident. štev.	Zvrst	Pomen	Uradna objava
Savinja s pritoki	269	geomorfološka, hidrološka, ekosistemska	državni pomen	Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23)

Obravnavan poseg se nahaja na levi brežini vodotoka Savinja, ki ima zaradi naravnih geomorfoloških in hidroloških in ekosistemskih lastnosti status naravne vrednote. Na podlagi projektne dokumentacije ugotavljamo, da bi se vplivi predvidenega posega lahko odrazili na ohranjanju lastnosti, zato naj se za zmanjšanja negativnih vplivov posega na naravno vrednoto upoštevajo naslednje varstvene usmeritve:

1. Prostor za začasno deponiranje viškov naravnega materiala ali gradbenih odpadkov naj bo urejen tako, da bo onemogočeno razsipavanje v okolico oz. po brežini in v strugo vodotoka.
2. Pri izvajanju zemeljskih in gradbenih dela naj se zagotovi ukrepe, ki bodo preprečevali možnost izpiranja gradbenega materiala v vodotok.
3. Odvečni odkopani material se deponira na zato urejenem odlagališču, oz. odvečne zemlje se ne razgrinja na obrežje ali v korito vodotoka.
4. V času del je treba paziti, da se ne slabša kvaliteta vode (npr. onesnaževanje zaradi izpusta naftnih derivatov in maziv iz gradbenih strojev, odlaganje materiala).
5. Zemeljska dela se izvajajo v suhem vremenu, saj je s tem manjša možnost izpiranja gradbenega materiala in zemlje v vodotok.

Menimo, da se bo z upoštevanjem zgoraj navedenih varstvenih usmeritev zagotovilo ohranjanje geomorfoloških, hidroloških in ekosistemskih lastnosti območja, ki ima status naravne vrednote, zato je z vidika ohranjanja narave sprejemljiv.

Skladno s 57. členom Gradbenega zakona upravni organ prosimo, da nam po zaključku postopka posreduje izdano gradbeno dovoljenje v tej zadevi (lahko po elektronski pošti).

S spoštovanjem.

Pripravila:
Ljudmila Strahovnik, prof. geog.
naravovarstvena svetnica

Tomaž Acman, univ. dipl. inž. kraj. arh.
višji naravovarstveni svetovalec
vodja OE Celje

ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE
Št. dok.: 3562-2802/2024 - 2
Podpisnik: TOMAŽ ACMAN
Izdajatelj: Republika Slovenija, SIGEN-CA G2
Št. potrdila: 427284469037709597685187265888
Veljavnost: 25.07.2027 Datum in ura: 13.06.2024 08:56
Elektronsko podpisano v dok. sistemu.

Poslano:
- naslovniku po e-pošti petrakocevar.arh@gmail.com,
- arhiv.